

23. Kossowski P., *Dziecko i reklama telewizyjna*, wyd. Żak, Warszawa 1999
24. Kwak A., Bieńko M. (red) *Wielość spojrzeń na małżeństwo i rodzinę*, Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2012
25. Muchacka B., Kraszewski K.(red), *Dziecko w świecie współczesnym*, Oficyna wydawnicza „Impuls”, Kraków 2008,
26. Muszyński W. (red) *Więzi w małżeństwie i rodzinie – zaufanie, współdziałanie, zależność*, Wyd. Adam Marszałek, Toruń 2011
27. Nowak B. M., *Rodzina w kryzysie Studium resocjalizacyjne*, Wydawnictwo naukowe PWN, Warszawa 2012
28. Olearczyk T. *Ewa Sieroctwo i Osamotnienie*, Wyższa Szkoła Filozoficzno – Pedagogiczna, Wydawnictwo WAM, Kraków 2008
29. Reimann G., *Dzieci potrzebują uznania O tym jak właściwie chwalić i nagradzać*, Wydawnictwo „JEDNOŚĆ”, Kielce 2007
30. Stein A., *Dziecko z bliska zbuduj szczęśliwą relację*, Wyd. Mamaniana, Warszawa 2012
31. Syndyk M., *Społeczne przystosowanie dzieci z poczuciem sieroctwa duchowego*, Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków 2001
32. Tyszka Z., *Rodzina we współczesnym świecie*, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu UAM, Poznań 2003
33. Tyszka Z. (red), *Rodzina w czasach szybkich przemian*, Wydawnictwo Naukowe UAM, Poznań 2002
34. Trawkowska D. (red) *Pomoc społeczna wobec rodzin Interdyscyplinarne rozważania o publicznej trosce o dziecko i rodzinę*, Wydawnictwo Edukacyjne „AKAPIT” s.c., Toruń 211
35. Ziemska M. (red), *Rodzina współczesna*, Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2001

КОМЕРЦІАЛІЗАЦІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ В ПОЛЬЩІ ЯК ЧИННИК УПРАВЛІННЯ ПРАВАМИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ ТВОРЦІВ

Słowik Anna

Державна Вища професійна школа імені С. Пігоня (м. Кросно, Польща)
доктор у галузі юридичних наук

У статті розглядаються нові польські правові положення, що стосуються комерціалізації вищими навчальними закладами результатів наукових досліджень, розробок та винаходів науковців. Метою дослідження є висвітлення діяльності польського уряду, яка спрямована на поліпшення інноваційності польських підприємств і використання наукового потенціалу вчених, які працюють в польських вищих навчальних закладах.

Od 1 października 2014 roku w polskim systemie prawnym obowiązują przepisy dotyczące „uwłaszczenia naukowców”. Dzięki nim naukowcy przy współpracy z zatrudniającymi je uczelniami mogą efektywniej pozyskiwać inwestorów, którzy dofinansują ich projekty badawcze. Wszelkie decyzje odnośnie komercjalizacji bezpośredniej lub pośredniej w przypadku uczelni publicznych podejmują Senaty tych uczelni, a w przypadku uczelni niepublicznych - organy wskazane w ich statutach. Wskazane powyżej organy zarządzające uczelniami wyższymi tworzą regulaminy wewnątrzuczelniane określające sposoby zarządzania prawami autorskimi i prawami pokrewnymi oraz prawami własności przemysłowej w tych jednostkach. Szczególną formą projektów badawczych z założenia nastawionych na komercjalizację rezultatów wyników badań, są strategiczne programy badań naukowych i prac rozwojowych SPBNiPR, które od 2010 roku koordynuje w Polsce Narodowe

Centrum Badań i Rozwoju (NCBR) działające w strukturach nauki i szkolnictwa wyższego. Według obowiązujących obecnie przepisów uczelnia wyższa oraz naukowiec mogą określić w zawartej między nimi umowie podział praw dotyczących wyników badań naukowych lub prac rozwojowych oraz formy komercjalizacji. Pierwszeństwo w komercjalizacji wynalazków, wyników badań naukowych i prac rozwojowych naukowców ma uczelnia wyższa, która powinna dążyć do pozyskania inwestorów. W przypadku gdy uczelnia nie podejmie decyzji o komercjalizacji w ciągu 3 miesięcy prawo do korzystania ze swych osiągnięć naukowych przechodzi na naukowca, który ma całkowitą swobodę w wyborze sposobu i formy komercjalizacji, musi jednak określony procent od swych zysków przekazać w drodze umowy uczelni wyższej.

Wobec wyzwań dzisiejszego świata współpraca środowiska naukowego z biznesem jest niezbędna dla wzrostu polskiej przedsiębiorczości. Według współczesnych teorii zarządzania innowacyjność przedsiębiorcy jest warunkiem jego przetrwania na rynku. Nowe przepisy usuwają bariery we współpracy naukowców z przedsiębiorcami niezależnie czy pośrednikiem twórcy jest uczelnia wyższa czy naukowiec wstępuje w stosunek prawny z przedsiębiorcą samodzielnie. Stosowane przez państwo bodźce w postaci: wspierania wolnej konkurencji w celu zwiększenia innowacyjności, tworzenia systemu zachęt podatkowych dla współpracy naukowców z przedsiębiorcami, umożliwiania naukowcom uzyskiwania dofinansowania na swe projekty z Unii Europejskiej oraz tworzenia grantów dla studentów, absolwentów i pracowników naukowych, dają powoli wymierne efekty.

Dzięki nowym przepisom oraz licznym szkoleniom dla naukowców i pracowników administracyjnych uczelni wyższych w zakresie pozyskiwania inwestorów chętnych do wykorzystywania badań naukowych oraz dzięki tworzeniu w Polsce Metropolitalnych Centrów Badawczych, parków technologicznych przy uczelniach wyższych, a także stworzeniu Polskiego Instytutu Technologii odnotowujemy wzrost zainteresowania polskich przedsiębiorców inwestycjami w rozwój polskiej nauki. Miejmy nadzieję, że dzięki działaniom rządu dążącego do pobudzenia innowacyjności w polskiej gospodarce będziemy mogli w przyszłości poszczycić się czołowymi miejscami w rankingach innowacyjności Komisji Europejskiej, a z czasem satysfakcjonującymi nas miejscami w światowym rankingu innowacyjności prowadzonym przez Światową Organizację Własności Intelektualnej.

Bibliografia

Podstawowe akty prawne i komentarze:

1. ustawa Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2014 r., poz. 1198).
2. ustawa Prawo własności przemysłowej (Dz. U. z 2013 r., poz. 1410).
3. ustawa O ochronie prawnej odmian roślin (Dz. U. z 2003 nr 137, poz. 1300).
4. rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 17 września 2010 w sprawie szczegółowego trybu realizacji zadań Narodowego Centrum Badań i Rozwoju (Dz. U. z 2010, nr 178, poz. 1200).
5. Izdebski H., Zieliński J., Komentarz do ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, Warszawa, 2013.

Pozycje książkowe:

1. Dereń A., Zarządzanie własnością intelektualną w transferze technologii., Warszawa, 2014.
2. Orłowski W., Komercjalizacja badań naukowych w Polsce. Bariery i możliwości ich przełamania., Warszawa, 2013.
3. Łobejko S., Sosnowska A. (red.), Komercjalizacja wyników badań naukowych. Praktyczny poradnik dla naukowców., Warszawa 2013.
4. Dąbrowski K., Kielec R., Szaśiadek M., Komercjalizacja wyników badań naukowych. Wsparcie innowacyjnej przedsiębiorczości akademickiej., Zielona Góra 2013.

5. Jegorow D., Niedużak A., Wpływ sektora B+R na wzrost konkurencyjności polskiej gospodarki poprzez rozwój innowacji. Tom 2, Chełm, 2013.
6. Świadek A., Wiśniewska J., (red.), Innowacje przyszłością rozwoju gospodarki., Szczecin, 2013.
7. Przewodnik dla ośrodków badawczo-rozwojowych. Zagadnienia wybrane., Jaspers, 2012. Źródło dostępne na stronie internetowej: http://www.projektsims.eu/sites/default/files/aktualnosci/pliki_do_pobrania/przewodnik_jaspers.pdf.
8. Niewęglowski A., Wyniki prac badawczych w obrocie cywilnoprawnym., Warszawa, 2010.
9. Santarek K. (red.), Transfer technologii z uczelni do biznesu. Tworzenie mechanizmów transferu technologii., Warszawa, 2008.
10. Basa G. (red.), Własność intelektualna i komercjalizacja wiedzy na uczelni, Rzeszów, 2009.

Artykuły i studia:

1. Jyż G., Prawne uwarunkowania transferu wiedzy (wybrane zagadnienia), Barometr Regionalny, t. 12, nr 2, 2014.
2. Czyżewska M., Nauka a biznes – warunki rozwijania przedsiębiorczości wśród kadry naukowej w Polsce, [w:] Waltoś S., Rozmus A., Kariera naukowa w Polsce. Warunki prawne, społeczne i ekonomiczne., Warszawa, 2012.
3. Matusiak K., Guliński J., Kierunki doskonalenia systemu transferu technologii i komercjalizacji wiedzy w Polsce – zadania dla rządu i administracji centralne., [w:] Niedzielski P., Matusiak K. (red.), Uwarunkowania rozwoju przedsiębiorczości opartej na wiedzy, Szczecin 2011.
4. Mazurkiewicz A., Karsznia W., Giesko T., Belina B., Metodyka oceny stopnia dojrzałości wdrożeniowej innowacji technicznych, Problemy eksploatacji, nr 1, 2010.
5. Olszewski M, Bek A., Komercjalizacja osiągnięć naukowych. Przewodnik., Nauka, nr 4, 2007.

АКТУАЛЬНІСТЬ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ УПРАВЛІНСЬКИХ КАДРІВ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ

*Сняданко Ірина Ігорівна
Національний університет «Львівська політехніка»,
79013, вул. С. Бандери, 12, м. Львів, Україна*

Управлінські кадри – це працівники сфер матеріального та нематеріального виробництва, діяльність яких пов'язана з виконанням функцій управління виробництвом, організацією. Розрізняють три основні ланки управлінських кадрів [3]: керівники – мають право приймати рішення і керують їх втіленням у практику; фахівці – здійснюють підготовку різних варіантів рішень та беруть участь в їх реалізації; допоміжний персонал – займається збором інформації, підготовкою документів для керівників і фахівців.

Психологічна підготовка до управлінської діяльності передбачає формування відповідного рівня психологічної готовності до здійснення саме управлінської діяльності. Зміст психологічної готовності складають інтегральні характеристики особистості, що включають в себе інтелектуальні, емоційні і вольові властивості, професійно-моральні переконання, потреби, звички, знання, вміння і навички, професійні здібності [1].

На сьогодні в кожній країні функціонують певні системи підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації державних службовців, де підготовка